

Библиотека
TEEN

Copyright © овог издања *Дерџа*

Душан Пејчић

Мушки дневник

4

*

Звездани дани

*

•

Београд
2020
ДЕРЕТА

Златану, Луки и Лазару
мом нивајном сазвезју

Январь

6. јануар

Знам како се осећају духови. Ако постоје. Ту су, а нико их не види и не чује. Јер ја сам данас био дух. Осећај је грозан. Као у оним ноћним страшним сновима. Када хоћеш да ходаш, а ноге не мрдају. Када хоћеш да вичеш, а глас не излази. А викао бих и трчао бих. Мада је мени било више до трчања које је бежање. Али сам стајао као укопан и залеђен. Дух кога нико не види, јер не желе да га виде.

– Тао, друштво!

То сам изговорио поред клупе где су били сви. Не знам да ли ме је ико чуо. Јер, глас је хтео да ме чују. Било је вече, око шест сати. Јануарско, али топло вече. Док сам прилазио, помислио сам како се не сећам када сам на једном месту у школском видео све другаре заједно: Сашка, Јелена, Тања, Милан, Миша, Дејан, Ивана и... Тајна. Неки су седели на клупи, окренути према мени. Милан и Тајна су стајали, окренути леђима, његова рука око њеног рамена. Он је био нешто главни, јер је причао, а сви су се смејали. Та слика ме следила и замрзла онај глас који је желео да се чује. Не зато што нисам веровао писму које ми је написао. Веровао сам да су он и Тајна заједно. Али, писмо је слика његових речи у мојој глави. Нестварно. Замишљено. А ОВО је стварност. Он и она заједно. Нисам осетио љубомору. Не. Зато што је јачи био страх од онога што сада следи. Тајна је добила моје писмо. Да ли је рекла Милану? Да ли је прећутала?

А онда сам добио одговор. Најстрашнији. А да нико ништа није изговорио. Као у оним филмовима у којима глумци не говоре, него само гледањем и покретима покажу шта мисле и осећају. Још је само фалила нека драматична музика. Али мени музика није била потребна. Цело тело су ми тресли бубњеви.

Они на клупи, окренути ка мени, приметили су ме. И сви су гледали у мене. Нико ни реч није изговорио. Ти погледи су Милану скренули пажњу да се окрене ка мени. А преко његове руке и Тајна. Његов поглед ми је рекао све. Изгледао је као да види неког потпуно непознатог. Он ЗНА за моје писмо Тајни. А она? Она ме је погледала преко његовог рамена некако победоносно. Не уместо да опишем. А онда је Милан наставио причу тамо где је стао, као да се ништа није десило. Стајао сам тако пар секунди или целу вечност. Не знам. И тада сам се осетио као дух. Ту сам, а не постојим. СВИ на клупи и око клупе решили су да за ЊИХ не постојим! Схватио сам... Осим што сам био невидљиви дух, ја сам био и издајица другарства, издајица оне давне заклетве да никад нећемо дозволити да нас нека девојчица раздвоји. А само небо зна да нисам издао никога. Једино што је проклето писмо кренуло ка Тајни кад није требало. Десетак минута променило је моју судбину. Само да сам десетак минута касније кренуо да пошаљем писмо Тајни, нашао бих Миланово у коме ми јавља да су њих двоје заједно и ја јој НИКАД не бих послао своје писмо. Овако... Десетак минута је од мене направило духа... Жив... а дух! Издајнички дух...

Окренуо сам се и и отишао.

Али дан још није био решио да буде готов. Ходао сам потпуно под утиском сусрета са свима њима неколико тренутака раније и скренуо кроз пролаз зграде како бих се пречицом што пре дочепео мог улаза, кад онако загладан у своја стопала,

налетех на неког. И то не на једног неког, него на двоје... неких. Буквално сам се одбио од једног од њих двоје.

– Гледај, бре, мали, куда идеш!

Подигох главу и у полумраку спазих Ђокића, а у сенци његовог загрљаја – нека девојка. Промуцах нешто, не знам шта.

– Еј, мали... Па ти увек наиђеш кад сам ја у некој опасности!

– Каквој опасности, о чему ти то?...

Насмејао се онако мангупски, намигнуо ми и потпуно ме збунио. Нигде оног бесног, љутог, опасног Ђокића.

– Па видиш да сам у потпуној опасности да се исто тако потпуно и дефинитивно заљубим у ову девојку!

Ово последње је изговорио не гледајући у мене, него у њу.

Не могу да се одзбуним од ОВАКВОГ Ђокића! Гледам га и не верујем. А онда погледам девојку у његовом загрљају. Насмешену и загледану у Ђокића. И не само насмешену. Има ОНАЈ поглед. ОНАЈ који говори да је она ВЕЋ заљубљена у предмет свог погледа, тј. у Ђокића. Онако како је мене некад Сања гледала, или како сам веровао да ме Тајна гледа. Све се дешава у неколико секунди, а свакакве мисли ми пролазе кроз главу. А у ствари, нису мисли, него гомила сличица којима ме сећање напада. А онда ме слика њеног лица потпуно укопа у месту. Девојка коју грли Ђокић је... Ивана! Миланова сестра!

– Знаш овог малог?

Ивана ме погледа некако чудно, или је то мени изгледало чудно, јер шта ћеш чудније од ове ситуације и то БАШ вечерас и то БАШ када сам гледао очигледан крај мог пријатељства са Миланом и очигледан крај мог живота у овом животу, у школи, крају, школском дворишту...

А онда се насмешила:

– Знам... како не знам. Стефан Лука, најбољи друг мог брата.

Ово „најбољи друг мог брата“ погоди ме посред чела или срца, немам појма... Али зазвучало је као нека давна и прадавна прича.

– Једном ме је потпуном лудошћу спасио од страшних батина.

Опет је гледао у Ивану као да ја не постојим, и даље је држећи у загрљају.

– И знаш шта? Некако ми мали дође као анђеол чувар! Знаш ли да је једини дошао да види како сам онда кад су ме изломиле они мајмуни после утакмице... И ево сад. Ти са мном овде, а он испаде однекуд, као дух.

– Да... јесам дух.

Ту се Ђокић смејао, онако радосно, а ја сам га гледао као да га први пут видим у животу. И јесам. ТАКВОГ сам га гледао први пут у животу.

– Надам се да ће нам сада обома бити анђеол чувар.

Када је Ивана ово изговорила, поново ме је погледала:

– Надам се, Стефане Лука, да ником нећеш рећи да си нас видео... вечерас... овде... овако? Ниси видео ништа, је л' тако?

– Не брини, Иванчице, мали је од речи и части, неће он никоме рећи да нас је видео. Чуваће тајну да локална бараба и пропалица воли фини и пристојну девојку... Је л' тако, мали?

Док се све ово дешавало и док су ми њих двоје све ово говорили, стајао сам потпуно без речи. Јесам ја имао своју муку, али ОВО ми је потпуно скренуло мисли. Ђокић и Ивана!? Па ни у сну... најлуђем! И то, колико видим, заљубљени до ушију! Како је то могуће?! Само сам промуцао:

– Да, не брини... нећу... ником...

– Ни Милану, молим те...

У грлу ми је било кисело.

– Тек њему не...

Заобишао сам их и наставио ка мом улазу. Иза себе сам чуо Ђокића:

– Идемо, да нас још неко не види. А за малог не брини, стварно је...

Даље нисам чуо. Не сећам се ни како сам стигао до зграде. Хиљаду мисли у глави! И Тајна и Милан и Ђокић и Ивана... Збрка општа! И како и где су се уопште срили ово двоје?! И како Ђокић не личи на себе! Па ја сам у ту Ивану до пре само годину и по био заљубљен! Ваљда није луда да му каже? Јесте да је рекао да сам му као анђео чувар и да ме поштује, али опет! Ко би волео да буде конкуренција Ђокићу око девојке?! Ма неће, сигурно! Ипак је она паметна и иде у други разред гимназије...

А онда опет напад мисли о Милану и Тајни. Немам појма шта ћу! Ма знаш шта?! Не треба ми нико!

А требају ми сви...

Јер сам са собом не могу.

И знам да то није крај мукама које ми следе. Овај дух који хода ка вратима стана мораће кроз неколико дана у школу. А шта ме тамо чека, немам појма.

7. јануар

Цело јутро се склањам од мојих. Све као имам нешто да радим за школу, у соби. Изађем кад ме ћале зове јер му треба помоћ да померимо сто за божићни доручак и, касније, ручак. Ћале ме гледа испод ока, али ништа не пита. За Наду сам сигуран да ме је снимила да нешто не ваља, али и она ћути. Вероватно је разлог и то што је од јуче код нас бака. Бадњи дан је био... И Божић је. И опет цела кућа мирише на њене ђаконије. Пите, паприке и сармице. И опет су мириси као некад. Кад је све било у реду, кад ништа нисам бринуо.

Моја бака не прича много. Наду је заволела и њих две цару-ју кухињом још од јутрос. Понекад нешто проговоре. Чујем их кроз танак зид између моје собе и кухиње.

Ја се преврћем по кревету и не знам шта ћу. Не смем никога да зовем. Не смем ником да се јавим. Како то да урадим? Сви су ме синоћ видели и нико није мрднуо да ме поздрави. Зашто? Сигурно мисле да сам намерно послао писмо Тајни. Сигурно мисле да сам издао најбољег друга када сам сазнао да су Милан и Тајна заједно. Да сам намерно прекршио обећање да нас никада ниједна девојчица неће раздвојити. И шта онда било коме да кажем? Како да докажем да сам невин?

А можда ће ми Дејан или Миша поверовати? И онда објаснити Милану да нисам крив. Ако су ми стварно најбољи другови, вероваће ми! И Милан ће ми веровати!

Неколико пута сам узимао слушалицу у руку и притискао бројеве Дејановог телефона. Па онда Мишин број, па опет Дејанов. И одустајао. И поново, и опет одустајао. Све ме нешто у грудима стезало. Зар је могуће да друговима с којима сам делио све не смем да кажем КАКО ЈЕ СТВАРНО БИЛО?! Зар је могуће да ми неће веровати?!

Морао сам на крају да изађем из собе, звали су ме на доручак. Избегао бих ја то да није бака ту, да није Божић, да није чеснице, да није све што јесте. Има још један разлог. Ја баки не могу ништа да одбијем. Одмалена ме чувала, причала ми приче, испуњавала ми жеље око спремања хране. Она је, иначе, врло религиозна. Отац и мајка нису. Чак се отац у време мог рођења противио да будем крштен у цркви. Мајка није желела да противречи. Али бака је била решена. На лето после мог првог рођендана крстила ме кришом, а онда рекла мојима:

– Моје је да га заштитим и да му дам избор кад порасте. Ако буде веровао, крштен је, ако не буде, не може да му смета,

а и добро је за сваки случај... Немојте да се брука да се крсти као матор човек!

Ђале се мало љутио, али је знао да не може против одлучне баке, а и дражи му је био мир у кући, па макар и са мном крштеним.

И ето нас. Ђале, Нада, Огњен, бака и ја. Баки је Божић све. И сви морамо да будемо весели и насмејани и радосни. На сваку муку она каже „све је добро док дишемо“, и никада не дозвољава да било ко буде тужан када је празник. Тако да њеном искусном оку нисам могао да побегнем. Осећао сам њен поглед на себи док смо ћале и ја окретали чесницу. Окретао је и Оги с нама... Додуше, из Надиног наручја, више лупајући по чесници од среће што је гладан и што је његов већ искусни стомак препознао укусе и мирисе бакиних специјалитета.

Ђале је свима поделио по комад чеснице. У последњи час бака је парче које јој је намењено преусмерила ка мени. Кренули смо да тражимо сребрњак, парче бадњака, пасуљ. Док ми је поглед био удубљен у парче чеснице, осетио сам нечију руку како ме глади по темену. Бакину руку, како сам скапирао.

- Стефане Лука... Гледам те и знаш шта хоћу да ти кажем?
- Знам, бако... Све је добро док дишемо.
- Не, сине... не то. Надам се да си то већ запамтио.
- Јесам, бако, запамтио сам.

Ђале је ћутао. Сигуран сам да су већ причали о мени. Изгледа да је препустио својој мајци да ми каже оно што би ми рекли све троје. Нада је хранила Огија и као да није била ту, мада, знајући Наду, имала је и она удела у ономе што ме чека да чујем.

- Што си тужан? Шта се десило?
- Не... не могу о томе да причам.

Задубих се у копање чеснице још детаљније.

– Добро. Ти знаш да је твоја бака свашта претурила преко главе?

- Знам, бако. Причао ми је ћале... овај, отац...
- А знаш ли колико твоја бака има сад година?
- Знаааааааам...
- Е, добро. Нећу да те гњавим. Само ћу ти једно рећи.

Погледах је. Њене очи су биле топле и нежне. Сетих се колико је волим, и колико ме је често чувала кад сам био мали, и колико пута ми је причала приче за лаку ноћ. У оним данима када је мајка отишла, бака се била преселила код нас и помагала је оцу око мене. Тада ми је свако вече причала понеку причу. Највише сам волео ону о два дечака који су скроз личили. Један је био размажени и немилосрдни царев син, а други поштен и вредан син сиромашног ковача. Добра вила их једне ноћи замени у креветима и они почну да живе живот оног другог. Размаженко се научи правом животу и постане добар, а ковачев син донесе на двор пристојност и доброту. Не сећам се како се бајка завршила, али се сећам да сам ноћима заспивао надајући се да ћу се пробудити у некој царској палати и свима показати како сам ја добар, и како нисам крив што су се мајка и отац развели, и како ћу замолити цара да нареди оцу и мајци да се помире. Онда могу опет да будем сиромашан. Јер ћу имати све!

– Не буди тужан. Шта год да је, сине, све ће то једног дана бити јуче.

Погледах је мало збуњен, да схватим шта жели да ми каже.

– Веруј мени. Мени је још мало цео живот... јуче.

У том моменту под прстима завученим у парче чеснице осетих нешто тврдо и ваљкасто. Спустио сам поглед и видео. У мом комаду било је парче бадњака.

Бака ме погледала и мангупски ми намигнула.

После сам размишљао. Колико још данаса треба да прође да бих могао да кажем да је све то јуче? Али разумео сам ја баку шта је желела да ми каже. Кад прође ово ружно данас, доћи

ће боље сутра, и онда ће све лоше бити јуче. То је као оно моје „мислићу о томе сутра“, јер ће лоше остати тамо где је јуче. Једноставно...

8. јануар

Данас сам цео дан провео у кревету. Филмови, серије, филмови. Само да не мислим. Устајао сам само да одем у ве-це. Једном се погледао у огледало и тамо видео издајника другарства. И лажова. Да ми је да имам временску машину, да вратим онај тренутак када спуштам писмо у сандуче, да се решим ове муке и ишчекиване грозоте сутрашњег одласка у школу...

Мислио сам мало и о Ђокићу и Ивани. Сад ми делује тако нестварно да сам их видео у пролазу и да су њих двоје заједно, да су пар. Како бре?! Он онакав насилник, а она онако нежна и лепа и добра? Можда према девојкама треба бити насилник и дрндација? Ето, ја био све фин са Тајном, па прошао као бос по трњу. Можда девојке воле сировине? Можда воле да поред њих буде неки тако опасан и суров даса. Можда ми фини и немамо пролаз на дуге стазе?

Ево, како Миша? Односи се према њима као према нижој врсти, а оне све луде за њим! Може да бира! Мада... Ђокић ми није изгледао као сировина поред Иване. Био је некако... мекан... фин... Да га не препознаш! Или се можда прави, само да је освоји... Ма немам појма!

Одустаћу од девојчица... Толико су компликоване!

Лажем. Нећу.

Наћи ће се нека и за мене.

9. јануар

Невидљив човек хода школом. Тај сам.

Ајд' што ме клинци не примећују, ко да сам им и битан. Ајд' и остали из генерације осмака, свако се своме одељењу радује... Него моји, с којима сам од првог разреда делио и добро и зло. Идем ходником ка учионици, мука ми је од тога шта ће бити, и знам да ме ништа добро не чека. Али се надам да ће ми се бар неко од осталих обрадовати. Узалуд. Видим да је радио-Милева звана Јелена одлично урадила свој посао. Ако ми се поглед и сретне с нечијим, он или она га брзо склања. Ако ми се неко и нађе на путу, брже-боље скреће с њега. Улазим у учионицу, ходам као зомби... У моменту сам ухватио два врло позната погледа. Миша и Деки су стајали поред ормана и гледали у мене. Погледи су нам се срели. Само су оборили очи и уперили их у под.

А онда крајичком ока видим да је једино слободно место прва клупа у средњем реду... Баш испред катедре!

Седнем.

Осећам на темену огроман терет, све погледе. Нисам имао храбрости да приликом уласка лоцирам ко где седи, али сам приметио да је учионица била пуна. Схватам страшну истину. Па они су сви дошли много пре мене да не пропусте представу! Да нису очекивали мој и Миланов фајт, можда?! Од те помисли сам се стресао, али није ме напустио утисак да седе овде ко зна откад и чекају да виде „шта ће бити“?

То ме БАШ наљутило! И од тога што ми је било мука „шта ће бити“, сад ми постаде мука од тога што сам схватио да сам сâм. Сâм у учионици пуној другова и другарица. Ако то уопште и јесу? Као да им је неко наредио да ме не примећују. Да ли је?

На сам звук звона, улази Зорка:

– Добро јутро, децооооо! Како сте?! Јесте ли се лепо одморилиииииии?

Зорка је добила неколико „јееееесмооооо“ као одговор, а онда, окренут леђима, док стојим у првој клупи, осетих да је разред престао да дише. У том тренутку Зорка се појави за катедром, тј. у мом видном пољу. Није била сама. Поред ње је стајао... Терза!

Терза је у ствари Милован. Милован Терзић. Нико га не зове по имену, већ по надимку. Знају га скоро сва деца у школи. За мале је он као бабарога („ако не учиш, бићеш глуп као Терза и никад нећеш завршити школу и стално ћеш понављати“), а за старије је предмет подсмеха („тупан... понављао је сваки разред по једном“).

Истина је да је понављао сваки разред по једном, али од петог. Дакле, укупно три пута. Сада има скоро 18 година и старији је од нас пуне три године. Иначе је миран момак. У школи је углавном сам, по страни, у дворишту такође. Не игра фудбал, а ни кошарку. Мислим да у ствари ништа не игра. Висок је, крупан и изгледа јак. Верујем да нико у крају не сме да му стане на црту по снази. Има црну коврџаву косу као четку наврх главе. И необријан је. Има црне бркове и браду тек изникле на површини коже.

Стајао је поред Зорке, незаинтересован.

– Драга дечице, Милован је ваш нови друг, биће с нама у овом полугодишту... И ја верујем да ћете му ви помоћи да успешно заврши осми разред и упише средњу школу...

Сетих се приче из децембра да Терза има десет закључених јединица и да је сва прилика да ће опет понављати осми разред. Причало се по школи да он једноставно не жели да учи. Контролне задатке не пише, лекције не учи, па самим тим и на усменом ћути. Неки причају, пошто је његова генерација

одавно отишла из школе, да је до петог разреда имао све петице. А онда се нешто десило, нико не зна шта... и он је одједном престао да учи и да се занима за било шта у школи. А сваки дан је долазио и никада није изостајао или бежао са часа. Прича се да су му наставници нудили сваку помоћ, тражили да уради само основно, скраћивали му лекције... али ништа није вредело. Једном падне разред, а онда, кад понавља, положи са свим двојкама, па опет тако.

– Драги Миловане, пре него што те примимо у одељење, треба да знаш једно правило о томе како се, за почетак, код мене зарађује двојка, ако је желиш, наравно. Код нас у одељењу је све транспарентно, па и то! Ради домаће задатке, пиши на часу оно што ја тражим и не ометај ми час, и имаћеш двојку као врата! Је л' тако, дечице?!

– Такоооо је, разрееееднаааа...

Милован није рекао ништа. Тад Зорка примети да сам ја испред ње, погледа ме мало зачуђено и рече:

– Седи сад овде привремено, Миловане, и упознај се са Стефаном Луком... У ствари, што привремено? Седећеш стално с њим. Он ће бити задужен да ти помогне да се боље снађеш код нас...

Ма дивно, помислих. Само ми још треба да водим рачуна о некоме, ја ни сам себи нисам добар старатељ. Таман хтедох да се побуним, а онда сам помислио – па и ја сам губитник као и он! Зашто сам ја различит од њега? Њега нико неће, мене нико неће. Исти смо. Погледао сам га у очи, пружио му руку и рекао:

– Стефан Лука.

За моменат је стајао као укопан, гледајући негде преко мог рамена, а онда ми је пружио руку и узвратио ми поглед. Имао је јак стисак.

– Ја тебе знам.

– И ја тебе, па смо квит. Седи ту...

Зорка се задовољно смешкала и мени је тад постало јасно. Директор је Зорки дао Терзу да она покуша да га провуче кроз крај осмог разреда. Ако Зорка то не може, ко онда може?! А Зорка ко Зорка, схватила то као своју мисију, битну по опстанак човечанства! Не био у Терзиној кожи. Кад Зорка одлучи да неког спасе... тај је надрљао!!

– Седите, дечице моја!

Зорка је одржала час као и сваки на почетку школске године или после новогодишњих празника. Ред савета, ред упозорења, ред грдње (за сваки случај), ред нежних речи и много упозорења да је САД најважније, да се САД одлучује шта ћемо и ко ћемо бити у животу... Чудно је како је код Зорке свако САД било најважније. Откако нам је постала разредна, од првог дана петог разреда, увек је САД било најбитније и увек је било САД или НИКАД.

Терза је седео поред мене и шарао нешто по листу свеске, потпуно незаинтересован за све нас окол, па и за Зорку. Помислих – која смо луда комбинација нас двојица! Њега боли уво за све нас, а мене боли душа од свих нас. Њега је баш брига за све, а ја од брига не знам шта ћу... Погледах мало пажљивије шта он то шара по свесци и остадох отворених уста. То није било шарање, то је био невероватан цртеж Бетмена, и то хемијском оловком. Дакле, ништа брисање, ништа преправке, све одједном, из првог потеза! Бетмен је био у акцији, у покрету, и заклео бих се да је био потпуно једнак оном из оригиналног стрипа који се купује на киоску! Дошло ми је у моменту да с неким поделим ово сазнање, али с ким? Ионако су ми сви иза леђа. У моменту сам хтео Зорки да покажем прстом ово уметничко дело, али она је управо била занета причом о озбиљности пријемног испита...

А онда сам се од све муке насмејао и помислио – да смо се Терза и ја знали из периода када сам писао цедуље девојчицама, он би их допуњавао цртежима... Па свака би била наша!

Углавном... До краја часа Бетмен је био нацртан са све обрисима Готама око њега, а ја толико одушевљен, да сам на трен заборавио своју муку. Када је звонило и Зорка отишла, рекох Терзи:

– Човече... нацртао си га... лудило!

Терза ме погледа, исцеха из свеске папир са цртежом и рече:

– Ето ти га, твој је... Поклањам ти га...

– Ма не... Нисам ти зато рекао, не треба...

– Узми... Имам ја тих цртежа колико желиш...

А онда палцем излиста пред мојим очима свеску од последње странице ка првој и мени се пред очима у пар секунди показало мноштво цртежа Бетмена који су је испуњавали. Колико сам успео да видим, сваки је био у различитој пози.

– Хвала, Терзо!

– Ма опуштено... Па ми смо сад другари из клупе, зар не?

То је било све што смо нас двојица проговорили до краја дана. Осталих пет часова Терза је преседео, није више цртао, осим стварно неке шаре по свесци, није ништа писао. Изгледало је као да уопште није ту. Само је за време великог одмора изашао, престајао све време у ћошку дворишта и после ушао у школу. Када је звонило за крај наставе, просто је устао и изашао из учионице... без речи и поздрава. Као да га нико од нас није интересовао уопште!

Све сам то приметио јер сам пратећи њега скретао мисли са своје муке. На одмору у дворишту није он једини био сам. Били смо сами обојица, али свако за себе. Нешто ми се и није гледало ко је где, али нисам знао ни куда бих са собом. Помислих да одем

до наше липе, али ми је то нешто било бљак. Помислих – видеће ме друштво из разреда и рећи да сам неки паћеник. Мада се јесам тако осећао. А онда сам помислио – шта бре кукаш, па ниси ни приметио све ове године да је Терза СТАЛНО сам! А и јеси заслужио, сам си крив за све! Издао си друга, издао обећање дато најбољем пријатељу и испао прави паћеник! Ништа боље ниси ни заслужио...

На последњем часу је Неша Тесла сав одушевљен објашњавао Ајнштајнову теорију релативитета. Неша обожава два човека: Теслу и Ајнштајна. Ово о путовању кроз време и стајању времена ништа ми није било јасно у почетку. После сам скапирао.

– Хајде да пробамо овако, да разумете. Није баш по науци, али... Децо, замислите да гледате на сат. Зашто ви видите колико је сати? Зато што док гледате казаљке, светлост падне на њих, одбије се и даје вам информацију о позицији казаљки, и ви знате колико је сати. Е сад, замислите да се ви крећете брзином већом од брзине светлости. Јесте ли замислили?

Не верујем да је ико успео то да „замисли“, али је у учионици била потпуна тишина, што значи да смо и ову његову причу гутали.

– Ако се ви крећете брзином већом од брзине светлости, онда светлосни зрак који се одбија од казаљки неће моћи да вас стигне, и за вас ће време стајати, јер нећете примећивати да пролази. А за мене, који се не крећем том брзином, време ће пролазити, то јест, казаљке ће се померати и ја ћу то примећивати! Једноставно, зар не?!

Ухватио сам себе како климам главом и замишљам то што нам је причао. Ја сам у ствари одлично разумео Ајнштајнову теорију! Јер откако нисам више с Тајном, за мене време стоји.

То је зато што моји погледи не допиру до ње, то јест, зато што их она не примећује. Онда је и моја љубав према њој релативна. Постоји, али у ствари не постоји. Јер нема ко да је примећује. А ако не постоји, онда и време стоји. За мене. Да, једноставно.

После часова сам буквално побегао кући. Али дан опет није био готов... Почећу да се бојим ових завршетака дана. Таман удахнем и помислим – то је то за данас, деси се још нешто. Тако је било и сада. Ушао сам у стан, Нада је успављивала Огњена, отац је седео у фотељи и читао неку књигу. Подигао је поглед ка мени и уз смешак рекао:

– Здраво, сине... Како је било први дан у школи? Зорка имала наступ, зар не?

– Еј... здраво, ћал... тата.

Нешто ми је овако никаквом пријало да му кажем тата.

– Бака је отпутовала данас. Поздравила те је и рекла да ти сачувамо питу коју је данас умесила, за вечеру. Ено ти тамо у кухињи, па узми једи.

– Нисам гладан...

– Видим ја да си ми се од мајке нешто вратио без апетита.

Знао сам да покушава да ме испровоцира да му кажем шта се дешава, па гађа место где мисли да ћу можда да планем и истресем шта ме мучи.

– Ма јок... није до ње...

– Хмммм... Добро ајде, да ти верујем. Не желиш да ми кажеш?

– Ма није да не желим, него... Упрскао сам нешто много важно... Нешто с Миланом.

– С Миланом? Твојим најбољим другом?!

– Да. Бившим најбољим...

Заћутао је. Чекао је да ли ћу наставити. А ја нисам имао намеру ништа више да кажем. Сâм сам тезнуо, сâм ћу да решим.

– Имаш ли решење за то, сине?

– Немам...

Опет тишина...

– Треба ли ти помоћ?

– Да... треба... и то хитна. Са вештачким дисањем и инфузијом.

Ово последње сам рекао с благим смешком. Истина је да ме је његова брига мало утешила и да ми је пријала. Ипак нисам сасвим сам. Има коме је стало до мене.

– Немој да се бринем за тебе...

– Све је ОК, ћале... Проћи ће. Чуо си баку, све ће то... једном... бити јуче.

Сад се он насмешио.

– Ма лако је баки. Чуо си да ће њој ускоро цео живот бити јуче... Мада не бих рекао да је ТО баш лако. Него... сетио сам се једног савета који је мени твој деда, а мој отац, дао када сам био у неким проблемима... Небитно којим, а био сам мало старији од тебе.

– Па сад... није фер... Твоји проблеми небитни, а тражиш да знаш моје!

– Не, не, не тражим... Занима те да чујеш?

– Ајде...

Нисам ни сам знао да ли желим. Све неки савети и све неке мудрости, а олакшања нема. Морам сачекати то обећано јуче, па да ми буде лакше.

– Буди као вода.

– Молим?!

– Ништа немој да ме молиш... све ти говорим као он мени. Мада сам и ја, чини ми, исто рекао „молим“.

– Ништа не разумем... Шта као вода?

– Хајде, физичару мој... размишљај.

– Ма да се нисте договорили ти и Неша Тесла?... Он данас о теорији релативности, ти сад о води...

– Неша? Да... јесте профа професионалац, али не, нисмо се ништа договарали, нисам ни привирио у школу има два месеца. Видиш, сад си ме подсетио, могао бих мало до наставника, да се распитам за тебе...

Сад ме је већ добро исецкао и кренуо да се надмудрује са мном и повећава ми радозналост.

– Ајде, ћале, не гњави... Пуцај о тој води.

– Нећу да пуцам, него размишљај, бунтовниче што би да мењаш свет. Каква је вода?

– Е па нећу сад више да причам о томе. Још треба да одговорам хемију пред тобом!

– Добро... добро... не галами. Ево... вода је прилагодљива. Буде онаквог облика каквог је суд у који је сипаш, је л' тако?

– Да...

– Прилагоди се... обликује, намести како јој је угодно. Можеш и да је проспеш, бациш, она ће се разлити како јој је угодно. А не можеш је ни стиснути, ни ударити, ни убости... Нико јој не може ништа. А свима је потребна и свима битна. Па ето, сине. У том твом проблему буди као вода.

– Да не дам да ме стисну и развуку... убуду?

– Да, и још...

– Да будем свима потребан?

– Не под обавезно свима... Онима који су теби битни... Али најважније...

– Шта?

– Буди себи најбитнији.

Опасан је мој ћале. После овога што је рекао, само је спустио поглед на књигу и наставио да чита. Или... КАО наставио да чита. Рекао је шта је имао и сада је знао да ћу ја то да прокувам и прекувам. Али искрено, ништа ми није било јасно шта је хтео да ми каже.

Било ми је мало доста за данас. Одох да једем и да се завучем у кревет и гледам неку серију!

10. јануар

Јутрос ме сан намучио. Од све оне ћалетове воде, Нешиног Ајнштајна и бакиног јуче, смућкао се сан од кога сам се пробудио мокар од зноја. И дуго после буђења, док сам лежао у кревету, имао сам утисак да још сањам.

Седео ти ја тако у неком чамцу који плови узбурканом реком. Десно и лево обале, близу. Али река баш онако са брзацима. Устанем, хоћу да узмем весла да доведлам до обале, ноге ни да мрдну! Као закуцане за дно чамца. На обалама неки људи. Хоћу да вичем да ме чују, отварам уста – ни глас. Хоћу да машем рукама да ме виде, руке као олово тешке.

Кад, одједном, на једној обали отац, Нада, Огњен... дозивају ме. Они ме виде! Али, на другој обали – мајка! И она ме види и дозива. Не знам куда ћу. Одједном је дно чамца вееееелики сат у облику срца, с казаљкама. Куца као луд. Уши ми пробија... Али не видим колико је сати. Казаљке иду у свим правцима укрут као шашаве... Неша Тесла ми виче с обале:

– НИЈЕ ВАЖНО ВРЕМЕ... СВЕ ЈЕ ТО ВЕЋ САД ЈУЧЕ. ДОК САМ ТИ РЕЕЕЕКААААОООО, ВЕЋ ЈЕ ПРООО-ШЛОООСТ...

Изазивање
звезда

Тинејџерска заљубљивања, разочарања, преиспитивања властитих и туђих поступака, разговори са самим собом, суочавања са издајом и одбацивањем, бруталност вршњачког насиља, судар с предрасудама, моћ опраштања, болни сусрет са смрћу и, коначно, љубав и нада које односе победу онда када их најмање очекујемо... Све је то испреpletано у последњем делу тетралогije *Мушки дневник*.

Ролеркостер осећања кроз која пролази Стефан Лука не носи само главног јунака од земље до звезда, од мрака до светла; писац Душан Пејчић описује их тако верно и снажно да у њима могу да се пронађу и тинејџери и одрасли, које подстиче да потраже одговоре на многе животне недоумице.

- ✧ Како ходати кроз живот уздигнуте главе онда када вам се чини да су сви људи и све околности против вас?
- ✧ Како прихватити пораз и из њега извући снагу за будуће тријумфе?
- ✧ Како отпустити прошлост и живети САДА и ОВДЕ?

- ✧ Зашто је лековитије „позвати на ферку“ све оно што нас притиска него читавог живота носити терет разочарања на леђима?
- ✧ Чему нас уче људи којима смо окружени, а чему ми учимо њих?
- ✧ Како да никада не одустанемо од својих снова и не допустимо да наше лично сазвежђе, које нас води кроз живот, згасне?

Четврти део *Мушкої дневника* даје одговоре на ова и многа друга питања, попут огледала у које би свако од нас смело, широм отворених очију, требало да погледа.

- ✧ Да прихватимо да смо најјачи онда када поделимо с другима своје најскривеније слабости, сумње и туге.
- ✧ Да не осуђујемо различитости, већ да пробамо да их разумемо и проникнемо у њихову срж.
- ✧ Да се не излажемо искушењима ако нам карактер није довољно чврст.
- ✧ Да будемо искрени и према себи и према другима.

Одговори које нам аутор нуди у лику Стефана Луке проткани су љубављу и надом, којих смо, без обзира на то где живимо, колико имамо година, које смо боје коже... цивилизацијски жедни. *Мушки дневник 4* је њихово извориште.

Снежана Молдован

Душан Пејчић
МУШКИ ДНЕВНИК 4

Звездани дани

За издавача
Дијана Дерета

Лектиура и коректиура
Невена Живић

Ликовно-графичка ојрема
Марина Славковић

Прво ДЕРЕТИНО издање

ISBN 978-86-6457-311-5

Тираж
1000 примерака

Београд 2020.

Издавач / Штампа / Пласман
ДЕРЕТА доо
Владимира Роловића 94а, 11030 Београд
тел./факс: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Књижара ДЕРЕТА
Кнез Михаилова 46, тел.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-93-31

ПЕЈЧИЋ, Душан, 1965–

Мушки дневник. 4, Звездани дани / Душан Пејчић. – 1. Деретино изд. – Београд : Дерета, 2020 (Београд : Дерета). – 262 стр. ; 21 см. – (Библиотека Teen / Дерета, Београд)

Тираж 1.000. – Стр. 259–262: Изазивање звезда / Снежана Молдован.

ISBN 978-86-6457-311-5

COBISS.SR-ID 14387209